

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหาร
งานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

จิรนนท์ เกิดม่วง^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
2. บทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมาก 3 ลำดับ ดังนี้ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจแนวทางการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์เอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ และประชุม วิเคราะห์ สรุปการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันของสถานศึกษา
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันสูง ($r = .882$)

คำสำคัญ: บทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: oiloilss@hotmail.com

Relationship between the transformational leadership of administrators and the Academic Administration's roles in learning management under Ayutthaya Primary Education service area office 1.

Cheeranan Kordmoung^{1*}

Abstract

The purposes of this research were to study the transformational leadership of administrators and the role of academic in learning management and to study the relationship between the transformational leadership of administrators and the role of academic in learning management under Ayutthaya Primary Education service area office 1. The samples comprised 127 teachers of Ayutthaya Primary Education service area office 1. The instrument was a questionnaire. Statistical analysis was performed in terms of percentage, mean, standard deviation and Pearson correlation coefficient.

The findings are indicated as follows:

1. High levels of the teachers' opinions towards the administrators' transformational leaderships were found naming respectively: constructing inspiration, intellectual stimulation, having ideal influence, and recognition of individualism.

2. Mediums levels of the teachers' opinions towards the role of academic in learning management.

3. The administrators' transformational leadership related towards the role of academic in learning management under Ayutthaya Primary Education service area office 1 at the statistically significant level of .01, and the relationship was rather high ($r = .882$)

Keywords: Academic Administration's roles in learning management, transformational leadership.

---

¹ Student of Master of Educational Administration PhranakhonSi Ayutthaya Rajabhat University

* Corresponding author, email: oiloilss@hotmail.com

บทนำ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 119 ตอนที่ 123 ก, ฉบับพิเศษ) ได้มีการปรับเปลี่ยนให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล และกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษามีอิสระ และมีความคล่องตัวในการบริหารงาน จากผลการรายงานติดตามการดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่พื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ปีงบประมาณ 2551 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการติดตามการดำเนินงานการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่พื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ปีงบประมาณ 2551.) พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเร่งประชาสัมพันธ์ รวมทั้งสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จึงกำหนดนโยบายการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของสถานศึกษา นอกจากจะมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้ว ความสามารถในการบริหารงานด้านต่างๆ ต้องมีด้วย โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษา เอกสารที่สะท้อนประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จากการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-Net ปีการศึกษา 2554 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในระดับประเทศ พบว่าต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา ยกเว้นสุขศึกษาและพลศึกษา จากสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ครูวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 188 โรงเรียน จำนวน 188 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูวิชาการโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 127 คน โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกนที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ
 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 23 ข้อ ประยุกต์ตามแนวทางของ ลิเคิร์ท
 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 29 ข้อ ประยุกต์ตามแนวทางของ ลิเคิร์ท

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เสนอไปยังผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งและเก็บแบบสอบถามที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557

3.3 นำแบบสอบถามมาตรวจความสมบูรณ์และลงรหัส (Coding) เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นซึ่งเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์

4.2.1 วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2.2 วิเคราะห์บทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 66.93 มีอายุน้อยกว่า 31-40 ปี ร้อยละ 40.94 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 54.33 ประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี ร้อยละ 39.37 สถานศึกษาขนาดกลาง ร้อยละ 36.22

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ส่วนที่ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดคือด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X}=3.62$) และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X}=3.62$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเท่ากับ ($\bar{X}=3.52$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์บทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

บทบาทการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมาก 3 ลำดับดังนี้ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจแนวทางการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์เอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ และประชุม วิเคราะห์ สรุปรูปการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันของสถานศึกษา โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้าใจแนวทางการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เชิญผู้ปกครองและชุมชนเข้าชมบรรยากาศการจัดการเรียนรู้เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ ($\bar{X}=3.02$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ข้าราชการครูเห็นว่าระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมี ความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r = .882$) โดยอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ .78

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยยนต์ เสรีเรืองยุทธ (2548) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามการรับรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับการปฏิบัติเกือบเป็นประจำ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะและคุณสมบัติของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านการจัดการกับการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง และด้านการสร้างองค์การแห่งการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับงานวิจัยของไพศาล แสนยศบุญเรือง (2549) ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดจะเห็นว่าทุกข้อที่มีระดับพฤติกรรมมาก ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. บทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมาก 3 ลำดับ ดังนี้ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจแนวทางการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์เอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ และประชุม วิเคราะห์ สรุปการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเต็ม เจริญ (2551) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับคือ ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศการศึกษา

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูริย์ แกบเงิน (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.69 และเมื่อพิจารณาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนรายด้าน และพิจารณาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงรายด้านกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้านเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.1.1 ด้านครูผู้ปฏิบัติงาน จะต้องศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้มากขึ้นโดยไม่มีอคติใด ๆ ต่อผู้บริหาร ครูก็จะทำงานอย่างมีความสุขเนื่องจากผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองในเรื่องภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง

1.1.2 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาและพัฒนาตนเองในเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านความคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เพื่อให้ครูได้เห็นความเอาใจใส่ความสนใจ ความเป็นกันเอง ให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลข่าวสาร ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาครูจะเห็นความสำคัญของผู้บริหารมากขึ้น

1.1.3 ด้านสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการต้องกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงในด้านความคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เพื่อให้การบริหารงานทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อสามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.2.1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานภายในโรงเรียนทุกด้าน ผู้บริหารต้องศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนานักเรียน

1.2.2 ด้านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้ความรู้ในเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้บริหาร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ตามที่ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะทั่วไปดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรทำการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2 ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546.

กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540 ก). เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้บริหารสถานศึกษา คู่มือปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

ชัยยนต์ เสรีเรืองยุทธ. (2548). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามการรับรู้ของโรงเรียนระดับ

ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทองสุข วันแสง.(2547).การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2549). หลักการบริหารและนิเทศการศึกษา. สงขลา :เทพการพิมพ์.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.

บุญเต็ม เจริญ. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผลการประเมินคุณภาพนอกสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).

พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2540). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.

_____. (2544 ข). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

ไพฑู เกบเงิน. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลการ

บริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์คุรุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). สกลนคร :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สกลนคร :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. ราชกิจจานุเบกษา.

เล่มที่ 119 ตอนที่ 123 ก, (19 ธันวาคม 2545), ฉบับกฤษฎีกา.

พิชาภพ พันธุ์เทพ. (2552). ผู้นำและการจัดการการเปลี่ยนแปลง. พิษณุโลก : ดี เค ก๊อบบี้.

- ไพศาล แสนยศบุญเรือง. (2549). พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจังหวัดขอนแก่น.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาประเภท 1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา :สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2553).แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). รายงานการติดตามการดำเนินงานการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่พื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ปีงบประมาณ 2551.กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- Barnard, Bass.(1972) Leadership and Performance Beyond Expectations. New York :The Free Press.
- Bass, B.M. (1985). Leadership and Performance Beyond Expectations. New York :The Free Press.
- Burns, James M. (1978). Leadership. New York : Harper and Row.